

PRILOGA 1:**OSNOVE ZA IZDELAVO PROGRAMA OBRATOVALNEGA MONITORINGA STANJA TAL**

Elaborat iz prvega odstavka 16. člena tega pravilnika vključuje zlasti:

1. Opis naprave in tehnološkega procesa

Kratek opis naprave, tehnološkega procesa v njej ali njenem posameznem delu glede na vrsto naprave in opredelitev predvidenih vsebnosti onesnaževal, ki se uporabljajo, proizvajajo, izpuščajo v okolje iz naprave ali njenega dela ali se skladiščijo na območju naprave.

2. Opis značilnosti na območju naprave

Opis značilnosti na območju naprave vključuje najmanj:

2.1 opis tal in pedoloških razmer, iz katerih je mogoče določiti pedosistematsko enoto tal in sklepati na prostorsko porazdelitev tal na območju naprave. Podatki se pridobijo iz pedološke karte, ki je dostopna na spletnih straneh Agencije Republike Slovenije za okolje, in z opisom morfoloških lastnosti tal na podlagi sondiranja ali izkopov talnih profilov, ki se izvedejo v postopku izdelave posnetka ničelnega stanja;

2.2 lokacijo s koordinatami in položaj območja naprave z navedbo nadmorske višine, naklona in ekspozicije;

2.3 opis geomorfoloških značilnosti, ki obsega opis makro- in mikroreliefa na območju naprave, ter hidroloških značilnosti;

2.4 opis obstoječih in predvidenih obremenitev na območju naprave in na njenem vplivnem območju vključuje:

- navedbo lokacij ali delov naprave, kjer se onesnaževala uporabljajo, proizvajajo, izpuščajo v okolje iz naprave ali njenega dela, se skladiščijo ali odlagajo na območju naprave, vključno z njihovimi količinami ter podatki o njihovih fizikalno kemijskih lastnostih, kot so sestava, stanje (trdno, tekoče ali plinasto), topljivost, mobilnost, obstojnost ipd.,
- navedbo vseh prevoznih poti za onesnaževala iz prešnje alineje na območju naprave in opis njihovega nastajanja ali izpuščanja v okolje,
- navedbo lokacij in delov naprave, kjer lahko pride do nenadzorovanega izpusta onesnaževal, ter opis okoliščin ali dogodkov, ki lahko privedejo do nenadzorovanega izpusta onesnaževal (npr. zaradi nesreč ali drugih izrednih dogodkov),
- navedbo drugih točkovnih virov onesnaževanja na vplivnem območju naprave, ki bi lahko povzročili dodatno onesnaževanje z onesnaževali iz prve alineje te točke na območju naprave,
- navedbo razpršenih virov onesnaževanja z onesnaževali iz prve alineje te točke iz kmetijstva, poselitve, prometa ipd. na območju naprave;

2.5 prikaz varovanih in zavarovanih območij ter območij zavarovanih vrst po predpisih, ki urejajo ohranjanje narave, občutljivih in ranljivih območij po predpisih, ki urejajo varstvo okolja ter varstvenih in ogroženih območij po predpisih, ki urejajo vode na območju naprave in njenem vplivnem območju.

3. Ocena možnega območja širjenja onesnaževal v tleh

Ocena možnega območja širjenja onesnaževal v tleh se izdelava za različne scenarije ob upoštevanju posnetka ničelnega stanja tal iz 4. točke te priloge. Pri tem je treba upoštevati

posledice posameznega scenarija z vidika vpliva na stanje tal. Obravnavati je treba najmanj naslednje scenarije:

- normalno obratovanje naprave ali njenega dela,
- morebitni izpad ali okvaro v delovanju naprave ali njenega dela ali
- morebitno odtekanje ali nenadzorovane izpuste onesnaževal na območju naprave ali njenem delu.

4. Posnetek ničelnega stanja tal

Posnetek ničelnega stanja tal na območju naprave se izdelava z upoštevanjem podatkov in informacij iz 1., 2. in 3. točke te priloge na podlagi vzorčenja in analiz vzorcev tal, ki obsegajo osnovne parametre tal, parametre v tleh glede na obremenitve tal zaradi obstoječe ali pretekle rabe in parametre v tleh glede na predvidene obremenitve tal. Izbor vzorčnih mest mora biti zasnovan tako, da se ob ustrezni gostoti vzorčnih mest pridobijo jasne in nedvoumne informacije o tleh na območju naprave ter na podlagi analiz vzorcev tal podatki o koncentracijah snovi v tleh in njihovi variabilnosti. Namenjen je za pripravo načrta vzorčenja za izvajanje obratovalnega monitoringa stanja tal, za ugotovitev ničelnega stanja vsakega izbranega vzorčnega mesta iz tretjega odstavka 12. člena in za primerjavo stanja tal po prenehanju delovanja naprave.

5. Načrt vzorčenja tal

Načrt vzorčenja tal se izdelava na podlagi ocene možnega območja širjenja onesnaževal v tleh iz prejšnje točke in na podlagi posnetka ničelnega stanja tal iz prejšnje točke. Izdelan mora biti v pisni obliki z grafičnimi prilogami v obliki risb in shem, iz katerih so razvidne povezave med viri emisij, procesi in potmi, po katerih se onesnaževala lahko širijo, ter območja morebitnega onesnaženja. Iz načrta vzorčenja tal mora biti razviden ter strokovno utemeljen in obrazložen predlog lokacij vzorčnih mest in njihovo število ter pogostost vzorčenja in čas vzorčenja tal.

Iz načrta vzorčenja tal mora biti razviden tudi razpored lokacij vzorčnih mest, na katerih se bo izvajalo vzorčenje tal, glede na ocenjeno stopnjo morebitne onesnaženosti tal, ugotovljene s posnetkom ničelnega stanja tal.

Pri pripravi načrta vzorčenja se izhaja iz zahtev v skladu s SIST ISO 10381-1 in SIST ISO 10381-5 ali drugim enakovrednim mednarodno prizanim standardom.

5.1 Predlog lokacij vzorčnih mest in njihovo število

Predlog lokacij vzorčnih mest in njihovo število se določi z upoštevanjem zahtev iz 5. člena tega pravilnika ter na podlagi ocene možnega območja širjenja onesnaževal v tleh tako, da je mogoče zajeti morebitni vpliv katerega koli scenarija iz 3. točke te priloge.

Predlog lokacij vzorčnih mest in njihovo število obsega zlasti:

- predvideno lego vzorčnih mest, opredeljeno s koordinatami v državnem koordinatnem sistemu za raven merila 1:500 ali v drugem ustreznem merilu glede na velikost območja naprave, in
- število vzorčnih mest.

V predlogu vzorčnih mest je treba podati strokovne obrazložitve in utemeljitve izbire vzorčnih mest iz 5. člena tega pravilnika, iz katerih je razvidno, da gre za skupni predlog izvajalcev obratovalnega monitoringa pedološke in kemijske stroke.

V predlogu vzorčnih mest je treba podati tudi predlog ureditve vzorčnega mesta ob upoštevanju zahtev za ureditev vzorčnega mesta iz 6. člena tega pravilnika.

Če se vzorčna mesta predlagajo na obstoječih vzorčnih mestih, vključno z vzorčnimi mesti, ki so bila vzpostavljena za posnetek ničelnega stanja tal na območju naprave, je treba opredeliti

njihovo lego s koordinatami v državnem koordinatnem sistemu za raven merila 1:500 ali v drugem ustreznem merilu glede na velikost območja naprave. Podati je treba njihove značilnosti in oceno ustreznosti njihove lege in tehničnih značilnosti za izvajanje obratovalnega monitoringa stanja tal ter podati ugotovitve glede izpolnjevanja zahtev za ureditev vzorčnega mesta iz 6. člena tega pravilnika.

5.2 Predlog parametrov obratovalnega monitoringa stanja tal ter pogostost in čas vzorčenja

Predlog parametrov obratovalnega monitoringa stanja tal ter pogostost in čas vzorčenja morajo biti določeni v skladu z 8. in 9. členom tega pravilnika. K predlogu parametrov obratovalnega monitoringa stanja tal morajo biti priložene obrazložitve in utemeljitve.

Če je zaradi povečanja zanesljivosti rezultatov obratovalnega monitoringa stanja tal potrebna večja pogostost vzorčenja in meritev, mora biti to v predlogu strokovno utemeljeno in obrazloženo.

6. Kartografske priloge

Kartografske priloge obsegajo:

- prikaz območja naprave in njenih delov,
- prikaz obstoječih virov onesnaževanja (točkovnih in razpršenih) na predvidenem območju naprave in
- predlog lokacij vzorčnih mest in njihovo število.